

A DEBRECENI VÍZMŰ ZRT. DÍJKÉPZÉSI POLITIKÁJA ÉS DÍJKÉPZÉSI SZABÁLYZATA

I. Szolgáltatási díj képzési politika általános elveit meghatározó jogszabályi követelmények

Az önkormányzati törvény megalkotása óta a települési önkormányzatok kötelező feladata a település egészséges ivóvízzel történő ellátása, és 2003-tól a szennyvízelvezetés – tisztítás is azzá vált.

A feladat ellátásához a víziközmű rendszerek megbízható működtetése, karbantartása, rekonstrukciója, fejlesztése szükséges. E feltételnek a rendszereket működtető szervezet, a tulajdonos önkormányzattal közösen, akkor tud eleget tenni, ha szervezeten, a korszerű műszaki megoldásokat, technológiát alkalmazva, magasan képzett szakember állománnyal és hatékony gazdálkodással látja el közszolgáltatási feladatait.

A tulajdonos önkormányzatok alapvető érdeke, és kötelezettsége is, hogy a szolgáltatás önfinanszírozó legyen, a szolgáltató saját bevételeiből, működési támogatás nélkül legyen képes ellátni feladatát, melybe a napi működésen túl beletartozik a távlati vagyonszükséglet is: folyamatosan gondoskodni a közművek korszerűsítéséről, felújításáról, pótlásáról a szolgáltatás hosszú távú biztonsága érdekében.

A víziközmű szolgáltatóknak a fogyasztói igények kielégítése érdekében folyamatosan a fogyasztók rendelkezésére kell állni. A szolgáltató a víziközművek üzemeltetésével köteles a fogyasztóknak a külön jogszabályban és a vízjogi üzemeltetési engedélyben foglalt előírásoknak megfelelően a vízi közművek mennyiségi és minőségi teljesítőképességének mértékéig szolgáltatni (38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 1. §).

A kialakított díjrendszernek olyannak kell lennie, amely a fentiekben leírtaknak megfelelően biztosítja a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéshez szükséges nyereségre a fedezetet, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra (1990. évi LXXXVII. tv. - Ártörvény - 8. § (1) bekezdés).

Ezt az elvet erősíti meg az Európai Unióban alkalmazott Víz Keret Irányelv is, amely előírja, hogy a víz- és csatornadíjak meghatározása során a tagállamoknak figyelembe kell venni a víziközmű szolgáltatások költségei megtérülésének elvét, beleértve a környezeti és a vízkészletek védelmével összefüggő költségeket is (teljes költség megtérülés elve), továbbá a szennyező fizet elvet.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vízzel kapcsolatos árpolitika a készletek hatékony használatára ösztönözze a vízhasználókat, és ezen keresztül járuljon hozzá ezen irányelv környezeti célkitűzéseinek teljesüléséhez, valamint a különböző vízhasználatok megfelelő módon járuljanak hozzá a vízi szolgáltatások költségeinek megtérítéséhez.

A szolgáltatók által végzett tevékenységek árainak megállapítása a vállalkozás gazdálkodásának szerves része, amelynek a stratégiai célokat, azon belül a mindenkori üzletpolitikai célok megvalósítását kell szolgálni.

Ennek megfelelően a szabályozás célja, hogy

- biztosítsa az önkormányzat azon érdekeit, hogy csak az indokolt üzemeltetési, karbantartási, felújítási költségek, ráfordítások épüljenek be az árba, figyelemmel a fogyasztók jövedelmi helyzetére, a megfizethetőségre, és a közművagyon érték megőrzésére. A közművagyon értékének megőrzését a felújításra képzett forrás a közművagyon után elszámolt amortizáció és a közműhasználati díj biztosítja. Az árképzési elvekben rögzített társasági szintű szemléletet, magatartást, az árak kialakításában, a központi működtetési költségek viselésében, megtérítésében is érvényesíteni kell.
- a részvénytársaság jövedelmezően működjön, biztosítson forrást a fejlesztésekhez és a beruházások önerejére

A szolgáltatók által végzett alaptevékenység ármegállapításainak általános módjait az ártörvény szabályozza, amely szerint az alaptevékenység víziközmű szolgáltatás hatósági áras kategóriába tartozik.

A víziközmű szolgáltatásra hatósági árat kell alkalmazni, melyet a víziközműveket működtető részvénytársaság kérelmére az érintett helyi önkormányzat hagy jóvá, és az elfogadott árról rendeletben tájékoztatja a szolgáltatás igénybevevőit.

Évenként meg kell tervezni a szolgáltatások költségkalkulációját, s ha az érvényes díjhoz viszonyítva, a hatékonyan működő víziközmű üzemeltető szervezet ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra nem nyújt fedezetet, kezdeményezni kell a szolgáltatási díj változtatását.

Az ár kialakítását meghatározó munka a kalkuláció elkészítése a szolgáltatás költségeinek és a vállalkozás jövedelem elvárásainak számbavétele (az ár- és díjszintet meghatározó tényezők számszerűsítése).

A vízi közművekkel végzett közüzemi szolgáltatások díjai (víz és szennyvíz díjak) megállapítása tekintetében az önkormányzatnak az alábbi árképzési elveket szükséges érvényre juttatni:

A víz és szennyvízszolgáltatás árképzésének általános elvei:

1. Az EU irányelveknek megfelelően figyelembe kell venni a vízi közmű szolgáltatások költségei megtérülésének elvét, beleértve a környezeti és a vízkészletek védelmével összefüggő költségeket is (teljes költség megtérülés elve), továbbá a szennyező fizet elvet.

2. Érvényesítendő emellett a fenntarthatóság és megfizethetőség elve, melynek értelmében a szolgáltatás hosszú távú, magas színvonalú fenntartását a fogyasztók számára megfizethető áron kell biztosítani a szolgáltatási terület jövedelmi viszonyainak figyelembe vételével. Az egy háztartásra jutó díj ne haladja meg vízszolgáltatás esetén a háztartások átlag jövedelmének 2-3 %-t, szennyvízzel együttesen 3-4 %-t.
3. Az árszabályozás hosszú távon ösztönözzön a biztonságos és legkisebb költségű ellátásra, a kapacitások hatékony igénybevételére oly módon, hogy a díjak ne haladják meg a „hatékony szolgáltató” esetén kalkulált indokoltat, illetve legyenek alatta az ily módon kalkulálható díj színvonalnak.

4. Az árak megállapításánál az árak nagysága fedezetet kell, hogy nyújtson:

- 4.1. A hatékonyan működő szolgáltató ráfordításaira, azaz a műszakilag megalapozott, a szolgáltatási feladatok biztonságos ellátását biztosító költségek fedezetére.
 - 4.2. A közszolgáltatási szerződés időtartamában a rekonstrukciós terv szerinti pótlási munkálatokra, amortizáció, ill. közműhasználati díj megképzésével a díjakban.
 - 4.3. Döntéstől függően az amortizációval nem fedezett rekonstrukciókra (rekonstrukciós hányad beépítése), bővítő fejlesztésre (fejlesztési hányad beépítése).
 - 4.4. A működéshez szükséges, azaz a gazdálkodás biztonságát garantáló nyereségre úgy, hogy emellett a működtetési színvonal, annak költsége folyamatosan alkalmazkodjon a mennyiségi és minőségi igényekhez. Az alapszolgáltatáson realizált társaság szintű adózás előtti eredmény ne haladja meg az eszközállomány 6 %-át (a társaság eszközállományába bele számít az üzemeltetett közművagyon értéke is).
 - 4.5. A szigorodó vízminőség és környezetvédelmi követelmények teljesítése miatti többletköltségekre.
 - 4.6. A működési területen megépülő új közművek üzemeltetési, karbantartási, pótlási, felújítási fedezetére.
 - 4.7. Az EU támogatással az önkormányzat által biztosítandó önerőhöz történő hozzájárulás esetén az önerő finanszírozásra, az esetleges hitelfelvétel- és törlesztés költségeire, fedezetére.
5. Biztosítani kell a 4-es pont szerinti elemek rendeltetésszerű felhasználását, annak ellenőrzését a társaság Felügyelő Bizottságán, vagy Árképzési Bizottságon keresztül, az ár árválszabályozási folyamatban (Önkormányzati Bizottságok).
 6. Az árak megállapításának alapjául szolgáló **költségeket és ráfordításokat és bevételeket a következők befolyásolják:**
 - 6.1. A természeti körülmények, mint a víznyerés lehetősége, a vízkészlet minősége, jellemzői, víztisztítási igény.
 - 6.2. Az ellátási terület adottságai: szállítási távolságok, településszerkezet, beépítettség, népsűrűség, a korábban kiépített kapacitás.

- 6.3. A vízi közművek műszaki jellemzői, állapota, alkalmazott szennyvíztisztítási fokozat, technológia
- 6.4. A fogyasztók összetétele (lakosság, ipar, közületek) igényei, fogyasztási szokásai, mennyisége
- 6.5. Jogi környezet, szabályozottság, szankciók.
- 6.6. Elvonási, támogatási rendszer.
- 6.7. A működési hatékonyság, technológiai fejlesztések, innováció hatásának figyelembevétele csökkentő tételként.
- 6.8. Az infláció, illetve a bér, adó és járulékváltozások miatti költségváltozásokat.
- 6.9. Az előző időszakról független költségek alakulását (pl. beruházások üzembe helyezése, szigorúbb környezetvédelmi elvárások, változó szolgáltatási normák, szolgáltatás határainak változása, egyszeri költségváltozások).
- 6.10. A karbantartási, rekonstrukciós feladatok, egyéb tényezők változásai.
- 6.11. A háztartások fizetőképessége.
- 6.12. A kintlévőségek, a behajtási arány alakulása.
- 6.13. Az új fejlesztések pályázataiban (RMT-ben) megfogalmazott és a társulási megállapodásokban rögzített díjpolitikát.

II. Díjképzési alapelvek a Debreceni Vízmű Zrt-nél az általános elveken túl

- A gazdálkodás működési költségeinél a költség elszámolás legfőbb alapelve az alapszolgáltatásból tisztán működő képes gazdálkodás megvalósítása szolgáltatásonként.
- Díjszintek meghatározása a szolgáltatások és a közművagyon állapotát figyelembe vevő díjfedezettel a felújítás és fejlesztési feladatokra.
- A díjszerkezet elemeit definiálni kell.
 - a. a működés közvetlen költsége, központi költségek, egyéb ráfordítások
 - b. amortizáció, közműhasználati díj – pótlási alap
 - c. gazdálkodási eredmény – fejlesztési alap, tulajdonosi osztalék fedezete
- nem lehet szolgáltatások közötti keresztfinanszírozás
- A vízi közüzemi közszolgáltatásokhoz közvetlenül nem kapcsolódó, a KKSZ II.2.1.2. pontjában felsorolt egyéb tevékenységek nem tartoznak a víziközművek üzemeltetésével végzett közszolgáltatások körébe, a közüzemi közszolgáltatás folyamatos, biztonságos és színvonalas ellátását nem veszélyeztethetik, költségeik a közüzemi közszolgáltatás díjából nem finanszírozhatóak.
- A központi költségek felosztása a vetítési alapok figyelembe vételével.

III. Az ivóvíz- és csatornadíj szerkezete, a díjképzés módszere

A díjak képzése során meg kell határozni a **működési költségeket fedező díjhányadot** és a **pótlási, felújítási forrásokat fedező hányadot**. Ha a díjnak **fejlesztésre** is fedezetet kell nyújtania, akkor ezen a jogcímen is szükséges a díjba olyan mértékű összeget beépíteni, ami fedezi az eszközök bővítését.

a./ működési költségeket fedező díjhányad

A **működési költségek**: üzemeltetés, karbantartás, közvetlen költsége labor, szállítás, gép és értékesítési költséggel együtt közvetlen költsége.

A működési költségekbe be kell építeni a társasági szintű működés műszaki-gazdasági, értékesítési tevékenység költségét (**igazgatási költségek**).

Az **egyéb ráfordítás** összegét meghatározza a helyi adó mértéke, egyéb adó jellegű befizetések, eszközelejtezők, káresemények valamint a szennyvíznél a szennyvíz bírság, vízterhelési díj mértéke.

Ugyancsak jelentőséggel bír a fogyasztók fizetőképessége abból a szempontból, hogy a követelés behajtható-e vagy nem. A határidőn túli követelés miatt a számviteli politika szerint elszámolt értékvesztés (tervezett) összege a várható megtérülés alapján, illetve a behajthatatlanság esetén a leírandó összeg ismeretében szolgáltatásonként, minősítve épül be a szolgáltatási díjba.

b./ pótlási, felújítási díjhányad

A szolgáltatási díj tervezése során a szolgáltatás közmű vagyonának felújítási, pótlási fedezetet nyújtó amortizáció, közműhasználati díj az éves tervezett volumenek ismeretében és a felújítási-pótlási igények szerint jelenik meg a díjban.

A közszolgáltatás időszakában a közművagyon felújítási, pótlási forrás, felhasználásának meg kell egyeznie a díjba beépített, beszedett összeggel.

A közszolgáltató feladata és kötelezettsége, hogy a díjba beépített és beszedett pótlási, felújítási összeget a település közmű vagyon értékének, műszaki színvonalának megőrzésére fordítsa, illetve adja át forrásként a közműhasználati díj megfizetésével a közművagyon tulajdonosának.

Ezen díjhányad tekintetében a szolgáltatások között keresztfinanszírozás, szolidaritás nem működhet, egyedileg épül be a díjba szolgáltatásonként, illetve több települést ellátó közös közműrendszerként.

c./ beruházási, bővítési (fejlesztési) díjhányad, osztalék

A települések víziközmű rendszerének bővítése (fejlesztése) a tulajdonos önkormányzat feladata, kötelezettsége.

A finanszírozás történhet:

- pályázati források igénybevételével
- önkormányzati hitel felvétellel
- önkormányzati saját forrásból

- vagyonkezelő-üzemeltető társaságnál képződő forrásból

A település vízi közmű fejlesztési programjainak megvalósításához, az elnyert pályázat önerő biztosításához szükséges forrás összegét az adott település fejlesztési igénye befolyásolja és mértéke a pályázati kiírásban előírt értékelés alapján kerül meghatározásra. Ez függ a közművesítettség mértékétől, a meglévő rendszerek műszaki színvonalától, jogszabályi kötelezettségeknek való megfeleléstől, az ivóvíz minőségétől, kibocsátott szennyvíz szennyezettségétől, a pályázati kiírási követelményeknek megfeleléstől (támogatási arány).

Ez a díj elem a **fenntartható működést és az eredményes gazdálkodást biztosító díjnövekmény** formájában kerül meghatározásra a támogatási szerződésben, a megvalósíthatósági tanulmány és a költség-haszon elemzés alapján.

A települési közművek fejlesztésének forrás megelőlegezéseként a közszolgáltató társaság **kölcsönt nyújthat** a fejlesztés megvalósításához.

Az üzemeltető társaság éves adózott eredménye, illetve a tárgyévi osztalékfizetéssel csökkentett összeg **fejlesztési alapként** használható a fejlesztési-beruházási célok finanszírozására.

IV. Az árképzés, díjváltoztatás évenkénti főbb tényezői:

Az alábbi főbb tényezők alakulásának figyelembe vétele indokolt a víz- és csatornaszolgáltatási díjak változtatásának meghatározásánál, az éves árlétszámításnál a díjképzési kalkulációs lap (1-2 sz. táblázat) tényezőinek számításánál.

1. A szolgáltatás terjedelmében, színvonalában bekövetkező változások (belépő új létesítmények, megszűnő kapacitások).
2. Az infláció alakulása, ill. a kiemelt költségelemek árváltozása múltbeli adatok és gazdasági elemzői előrejelzések alapján (anyag, szolgáltatások, villamos energia, gáz, üzemanyag a 3. számú táblázat szerint).
3. A fogyasztás mennyiségi változása, fogyasztói csoportonkénti prognózis.
4. A közművagyon pótlási, felújítási fedezetének, közműhasználati díj szükséges változása.
5. Az árat befolyásoló adójellegű befizetések változása (különös tekintettel a kormányzati intézkedések hatásaira).
6. Környezeti költségek alakulása.

V. A szolgáltatási díjak évenkénti megállapítása

1. Az Üzemeltetőt megilleti az általa kiszámlázott vízdíj, csatornahasználati, alapdíjak és vízterhelési díj. A szolgáltatási díjat úgy kell megállapítani, hogy az megfeleljen az 1990. évi LXXXVII. számú Ártörvény 8.§ (1) bekezdésében foglaltaknak.
2. A szolgáltatási díjak tényezői: vízdíj, csatornahasználati díj, alapdíjak. A szolgáltatási díjakon felül a fogyasztókra átterhelendő vízterhelési díj.

3. Az Üzemeltető a következő évi működtetés költségeire és az amortizációs és közműhasználati díj költséghányad és működési és fejlesztési nyereséghányad javaslatra alapozva díjjavaslatot terjeszt az Önkormányzat elé minden év november 30-ig.
4. Az Önkormányzat a díjjavaslat alapján az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény szerint él árhatósági jogkörével és a következő év január 1-i hatályba lépéssel megállapítja a településen érvényes ivóvízdíjat, csatornadíjat, alapdíjakat és vízterhelési díj átterhelésének módjával egyetért.
5. Felek megállapodnak abban, hogy az Üzemeltető által a Díjképzési Politika elvei szerint elkészített előterjesztésének elfogadása során az önkormányzat, mint árhatóság feladata, a tervezett költségelemek mértékének ellenőrzése, minősítése. Ha az önkormányzat, mint árhatóság a Közzolgáltatási Szerződésben elfogadott díjképzési elvektől eltérő, annál alacsonyabb mértékű díjat állapít meg, úgy az Önkormányzat köteles az előterjesztés és a tényleges díj közötti különbözetből az Üzemeltetőt ért bevételkiesést pénzeszközátadás, vagy a díjkezdvezmény számlázott összegének megtérítéseként kiegyenlíteni.
6. Amennyiben az együttműködés során az árpolitika elvei sérülnek, a sérelmet szenvedett fél érdekei érvényesítése céljából bírósághoz fordulhat ha az egyeztetések eredménytelenül, megállapodás nélkül zárulnak.

VI. Évközi árváltoztatás bizonyos események, tények bekövetkezései:

1. A költségek lényeges módosulásakor, ha tartósan jelentkeznek.
2. Üzembe helyezett új létesítmények próbaüzemi lezárásakor, ha a működtetés paraméterei lényegesen eltérnek a tervezettől.
3. A fogyasztás volumenének tervtől eltérő, lényeges változásakor (üzembezáráások- létesítések, felszámolások, előre nem tervezett fogyasztói magatartások, időjárási tényezők).
4. Fejlesztési hányad iránti igény változása, forrásbiztosítás a beruházásokhoz (tervezett, de meg nem ítélt támogatás miatti forrás kiesés).

A tényezők hatása lényegesen befolyásolja a működőképességet, az önfinanszírozást, a gazdálkodás pénzügyi, jövedelmezőségi feltételeit. Bevételkiesés következik be, mely évközi költség megtakarítással nem ellentételezhető.

VII. Az önköltségszámítás tárgya, feladata, célja, kapcsolata a díjképzéssel

A 2000. évi C. számú, a számvitelről szóló törvény 62. §-ában előírja, hogy a saját termelésű eszközöket, készleteket (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, saját előállítású tárgyi eszköz) az 51. §-ban meghatározott előállítási

költségen, illetve utókalkuláció vagy norma szerinti közvetlen önköltségen, illetve FIFO módszerrel kell értékelni és kimutatni.

A termékek, szolgáltatások önköltségének kiszámítása, az árvetés és az utókalkuláció szerinti önköltségadatok összehasonlító elemzése a hatékonyságjavítás és jövedelmezőség-növelés egyik fontos eszköze.

Az önköltségszámítás tárgya az a saját előállítású termék, áru, **szolgáltatás** vagy teljesítmény, amelynek önköltségét a vállalkozó kiszámítani kívánja, amelyről kalkulációt készít.

Az önköltségszámítás feladata, hogy a megfelelő kalkulációs módszer alkalmazásával a könyvvitelben gyűjtött költségadatokból a termék, áru, **szolgáltatás** önköltségét kiszámítsa.

Az önköltségszámítás célja a termék, áru, **szolgáltatás várható, tervezett és tényleges önköltségének kiszámítása**. A várható (tervezett) önköltség megállapítása előkalkulációval, a tényleges önköltség kiszámítása utókalkulációval történik.

Az önköltségszámítás a **szolgáltatás** várható tervezett és tényleges közvetlen önköltségének megállapítása, döntés-előkészítés, a vállalkozás műszaki-szervezési intézkedéseinek megalapozása műszaki-gazdasági kalkulációval, árképzés, árellenőrzés, a saját termelésű készletek értékelése stb.

Az előkalkulációt műszaki, gazdasági és technológiai előírások (normák), továbbá a gyártást, szolgáltatást megelőzően rendelkezésre álló bizonylatok adatai szerint felhasználható élő- és holtmunka mennyiségének figyelembevételével kell előkészíteni.

Az előkalkuláció a műszaki dokumentáció, a normanyilvántartások és a társaság gazdálkodási, üzleti tervei premisszái, adatai alapján állítható össze.

Az előkalkuláció a termék-előállítás, **szolgáltatás** várható önköltségét mutatja. A tervekalkuláció az előkalkulációnak az a fajtája, amelynél a kalkulációs költségtényezőket adott időszakra megtervezett változásoknak megfelelő mértékben számítjuk (normák, indexek (premisszák), bázisidőszaki tényszámok, stb. alapján).

KÖLTSÉGEK, RÁFORDÍTÁSOK TERVEZÉSE

A költségtervezés célja a vállalkozási tevékenységek végzéséhez szükséges és indokolt költségek meghatározása. A hangsúly az indokolt költségek számbavételén, illetve ezek *szükséges* és *elégéses* mértékének meghatározásán van.

VIII. Az üzleti terv tényezői, az árképzés alapjául szolgáló költségelemek, bevételek bemutatása:

Az egyes adatok értelmezésének alapja:

- 2000. évi C. törvény (Tv.)
- A Társaság Számviteli Politikája
- Önköltség számítási Szabályzata

KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK VÍZ- ÉS SZENNYVÍZSZOLGÁLTATÁSBAN

A társaság kalkulációs egységei számjelrendszerét a számlatükrök 7-es számlaosztálya tartalmazza.

A kalkulációs egység jellegéből kiindulva lehet technológiai folyamat, szolgáltatás. Az alaptevékenységnél a 7. számlaosztály felépítése az ivóvíz- és a szennyvízágazaton:

- 1-2. számjel: a tevékenység ágazati besorolása
 - 71 Ivóvíztermelés- és szolgáltatás
 - 72 Szennyvízelvezetés és –tisztítás megbontva

1. Anyagjellegű ráfordítások (Tv.79 §)

– Üzemeltetéssel összefüggő anyagköltség

A költségtényező részét képezi az egy éven belül elhasználódó anyagi eszközök (szerszám, műszer, felszerelés), munkaruha, védőruha értéke a használatba adáskor, valamint a kalkulációs egységre közvetlenül elszámolható védőételek, nyomtatványok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok értéke, valamint a víziközművek üzemeltetéséhez, a technológiai folyamatokhoz igénybe vett vegyszerek, tisztítószerek, felhasznált (közvetlenül elszámolt) energiahordozók, üzem- és fűtőanyagok értéke. Az üzemeltetés/rendszerfelügyelet során felhasznált anyagok költsége.

– Fenntartással összefüggő anyagköltség

A tervszerű megelőző karbantartás, visszatérő nagyjavítás, folyamatos elhasználódás, rendszeres helyreállítás, hibaelhárítás érdekében felhasznált anyag értéke.

- **Vásárolt víz költsége** az ellátáshoz szükséges átvett, nem saját termelésű ivóvízmennyiség értéke.

– Igénybe vett szolgáltatások költsége

Igénybe vett anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások, különösen: szállítás-rakodás, raktározás, csomagolás költségei, bérleti díjak, iszapelhelyezés költsége, posta- és távközlési szolgáltatás díjai, hirdetés, reklám, propaganda költségek, piackutatás költségei, oktatás és továbbképzés költségei, utazási és kiküldetési költségek (napidíj nélkül), őrzési díjak, takarítás, szakértői-, közüzemi díjak.

Önkormányzatoknak fizetett eszközhasználati, bérleti díj, koncessziós díj, vagyonkezelési díj: az üzemeltetési konstrukcióban az önkormányzat(ok) tulajdonát képező ivó- és szennyvíz létesítmények után fizetett díj.

Más szervekkel végeztetett fenntartás költsége: megrendelésre végzett tárgyi eszközkarbantartás, fenntartás értéke.

Szennyvíziszap szállítás és kezelés költsége: a csatornavezetéken érkezett (bebocsátott), elszállított szennyvíz (technológiai folyamatának) kezelésének, a keletkezett iszapp mennyiség (ártalmatlanítás) elhelyezés költsége.

– **Egyéb szolgáltatások költsége**

Vízkezelési járulék az érintett vízmű telepre jogszabály szerint elszámolt költség.

Hatósági, biztosítási díjak (felelősségbiztosítás és saját tulajdonú eszköz vagyonbiztosítási díja), bankköltség

– **Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke és ELÁBÉ**

2. Személyi jellegű ráfordítások (Tv. 79. §)

– **Üzemeltetéssel, karbantartással összefüggő bérköltség:** az üzemeltetés /rendszerfelügyelet, a saját kivitelezésű karbantartási munkák kapcsán felmerült, közvetlenül elszámolható, a statisztikai számbavétel szabálya szerinti bérköltség.

– **Üzemeltetéssel, karbantartással összefüggő személyi jellegű egyéb kifizetések** munkáltató által a munkavállaló részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesített kifizetések (jogcímei: nyugdíjpénztári, egészségpénztári hozzájárulás, betegszabadság, étkezési utalvány, üzemanyag megtakarítás, saját gépkocsi használat, stb.).

– **Üzemeltetéssel összefüggő bérjárulékok:** adók módjára fizetendő összegek, melyeket a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg. A bérjárulékok között kell kimutatni: nyugdíjbiztosítási járulékot, egészségbiztosítási járulékot, szakképzési hozzájárulást, munkaerő piaci járulékot, kommunális adót, rehabilitációs foglalkoztatási hozzájárulást.

3. Értékcsökkenési leírás (Tv. 80. §)

A szolgáltatás nyújtása érdekében üzemeltetett, a termelést, szolgáltatást közvetlenül szolgáló, javak tervezett értékcsökkenési leírása a víziközmű eszközök és a működtetést szolgáló eszközök bontásában.

4. Belső szolgáltatások

Belső szolgáltatások áttételezése a tevékenységek egymás közötti szolgáltatás átadás-átvétel értékét tartalmazza. A belső szolgáltatások áttételezése közvetlen önköltségen történik.

A hálózat öblítéséhez, a víztározók átmosásához felhasznált ivóvíz közvetlen költsége, mint belső szolgáltatás - költségcsökkentő és ugyanazon a költségviselőn, mint fenntartási költség - költségnövelő tétel. A szennyvízágon a technológiai folyamathoz kapcsolódó vízigény költségnövelő hatása.

5. Közvetlen önköltség 1-4. sorok összege (elsődleges)

6. Szállítási-rakodási költség

Szállítási és rakodási költségként kell szerepeltetni a kalkulációs egység által üzemeltetési és karbantartási célra igénybe vett szállítási és rakodási tevékenység költségeit, társasági géppark igénybe vétele esetén közvetlen önköltségen, az idegenek által végzett szállítás és rakodás költségét levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó nélküli számla szerinti értéken.

A költségeket a 61 Szállítás költségei számlacsoportban kell gyűjteni rendszámoként vagy gépjármű fajtánkénti bontásban. Itt kell elszámolni a személyszállító, tehergépkocsi és darus gépjárművek valamennyi felmerülő (üzemelési, javítási-karbantartási) költségét.

Számviteli záráskor e költségek felosztása a rendszámoként vagy gépjármű csoportonként megadott teljesített órák, vagy futott kilométerek arányában történik az igénybe vevő költségviselőkre és költséghelyekre

7. Gépköltség

A közvetlen gépköltség a fenntartási költségek, valamint az alaptevékenységen kívüli tevékenység költségtényezői között játszik jelentős szerepet. (csatornakamerás gépkocsi, csatornatisztító gépek, kompresszorok forgó és homlokrakodók, stb.).

A 61-62 Gépgazdálkodás költségei valamint Építőipari gépköltségek számlacsoportban összegyűjtött gépköltségek felosztása számviteli záráskor költséghelyekre illetve költségviselőkre a gépcsoportonként megadott órák alapján történik.

8. Laborköltség

A 60-as számlacsoportból gyűjtött összetett közvetlen költségek.

Pl: ivóvízlabor költségei, szennyvízlabor költségei, kémiai labor költségei, bakteriológiai labor költségei szerepelnek a költségsoron.

A laborok költségei a felmerült vizsgálatok egyenérték száma alapján kerülnek szétosztásra az adott településen elvégzett vizsgálat típusa és darabszáma alapján.

9. Értékesítési közvetlen költség

A fogyasztói kapcsolatok, számlázás közvetlen költségei azok a költségek, amelyek a szolgáltatás végzése (nyújtása) során közvetlenül merültek fel, azzal szoros kapcsolatban voltak, a szolgáltatást igénybe vevő költséghelyekre bizonyíthatóan megfelelő vetítési alapok (naturáliák közbeiktatásával) pl. fogyasztási helyek vagy a szolgáltatás m³-e alapján továbbháríthatók (vízóra leolvasás, ellenőrzés, számlakészítés, kézbesítés, díjbeszedés stb.).

10. Diszpécser szolgálat, ügyelet költsége

11. Szűkített közvetlen önköltség 1- 10. pontig.

12. Igazgatási költségek (műszaki, gazdasági, értékesítési, anyagigazgatási)

Ha a költség központi intézkedés következtében merült fel, vagy az a tevékenység, amellyel kapcsolatban a költség keletkezett a társaság egészét (vagy egyidejűleg több egységét is) érinti, akkor függetlenül a felmerülés helyétől, a költségeket a központi irányítás általános költségeként kell elszámolni.

A központi irányítás költségei számlacsoporton belül a költségek megbontásra kerülnek: értékesítéssel összefüggő általános költségek, igazgatással összefüggő, anyagigazgatási általános költségek, egyéb általános költségek. A vetítési alap a közvetlen bér, az anyagfelhasználás.

13. Egyéb általános, elkülönített költségek

Az elkülönített egyéb általános költségek számlacsoportban célszerű kimutatni, elkülöníteni a működés egyéb közvetett költségei közül és önálló díjképzési tényezőként célszerű kezelni, ha egyedi hatáskénti mértéke eltér az előző évi összegtől. Felosztása megegyezik az igazgatási költség felosztással.

- az alapítás-átstruktúrázás költségei,
- a kutatási-kísérleti fejlesztés költségei,
- a garanciális javítások költségei,
- munkavédelem költségei stb.

14. Teljes önköltség 1- 13. pontig

15. Egyéb ráfordítások (Tv. 81. §)

Közvetlenül és közvetetten az értékesítés nettó árbevételéhez nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, melyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek a pénzügyi műveletek ráfordításainak, sem rendkívüli ráfordításnak (központi-, helyi, adó, képzett céltartalék, bírság, kötbér, kártérítés, értékvesztés, behajthatatlan követelésnek az üzleti évben leírt összege, terven felüli értékcsökkenés összege, hiányzó, tárgyévben megsemmisült vásárolt és saját termelésű készlet könyv szerinti értéke, immateriális jószág, tárgyi eszköz közvetlen értékesítésekor azok közvetlen könyv szerinti értéke, stb.) kiemelten a

- szennyvízbírság
- vízterhelési díj

A szolgáltatáshoz közvetlenül kapcsolódó ráfordítás elemeket beépítjük a szolgáltatás díjaiba (helyi adók, kintlévőség kezelés, késedelmi kamat, terven felüli amortizáció stb.) a társaság szintjén jelentkezőket az általános költséghez hasonló elv szerint közvetlen bér arányosan osztjuk fel.

16. Pénzügyi műveletek ráfordítása

A szolgáltatáshoz kapcsolódó fejlesztési hitelek kamatráfordítását a szolgáltatás viseli, a likviditás miatti pénzügyi terhek terhelődnek a szolgáltatásokra az ágazati bevétel – ráfordítás különbözetének arányában.

17. Rendkívüli ráfordítások

A fejlesztések pénzeszköz átadása az érintett szolgáltatás díjába épül be megtérülési igényként. Az egyéb célú támogatás nem terhelődik át a szolgáltatásokra.

18. Üzemviteli tevékenység költségei és ráfordításai 1-17. pontig, melyet korrigálnak (növelnek, csökkentenek) az alábbi tételek:

- Egyéb bevétel (fejlesztési támogatás nélkül)
- Lakossági ráfordítás támogatása
- Pénzügyi műveletek bevétele
- + Kedvezmények (díjrendelet szerinti) Ft összege
- Rendkívüli bevétel
- + Fejlesztési hányad / Rekonstrukciós hányad Ft összege (az adott szolgáltatás igénye szerint épül be a szolgáltatás díjába)
- + Nyereség: a társaság szintjén tervezett összeg adott szolgáltatásra eső összege

19. Bevétel szükséglet = Díjtömeg

Ágazati eredmény megállapítása víz- és szennyvízszolgáltatás ágazatokra kalkuláció alapján:

A terv (várható)-, vagy az utókalkulációs feldolgozásban a tervezett (várható) vagy a tényleges, könyvviteli adatokkal egyeztetett közvetlen költségeket a felosztási szabályoknak megfelelően ki kell egészíteni a tárgyidőszakban felmerülő (felmerült), üzemi általános és központi irányítás költségeivel, egyéb elkülönített költségekkel és a különféle ráfordítások összegével. A nettó árbevételt ki kell egészíteni az egyéb bevételekkel, figyelembe véve az ártámogatás összegét is.

A felosztás (szétosztás) szabályait a társaság Önköltség számítási Szabályzata tartalmazza. Az összes ráfordítások és összes bevétel összevetésével meg kell állapítani a tevékenység /ágazat/ eredményét.

A tulajdonosi és vezetői információs, árképzési és elemzési célból teljes önköltség szintű utókalkulációt kell készíteni.

Szolgáltatási (átlagos) díj (1 m³-re eső forint összegének) meghatározása

Fogyasztói csoportként a tervév fogyasztási csoportok mennyisége alapján kalkulált összesített mennyiséggel képzett hányados.

Alapszolgáltatásonként meghatározásra kerül a szolgáltatás átlagos 1m³-re eső teljes költsége. Az 1 m³-re eső önköltség kiegészül a szolgáltatáson realizált eredménnyel, csökkentik az árbevételen kívüli bevétel elemek (egyéb, pénzügyi,

rendkívüli) növelik az igénybevételének díjrendelet szerinti kedvezményei (mennyiségi, a szolgáltatás jellegére tekintettel adott pl. locsolási, öntözési, hőszolgáltatás és melegvíz, fürdőszolgáltatás igénybevétele miatt).

A bevétel szükséglet és az így kalkulált díj a szennyvízszolgáltatásnál a vízterhelési díjat nem tartalmazza. A vízterhelési díj a szolgáltatás hatósági díján felül, önálló tételként kerül megállapításra a szennyvízszolgáltatást végző javaslatára alapján, az önkormányzat egyetértésével.

A gazdálkodói szennyvízdíj 40 %-kal magasabb a lakossági díjnál. A bebocsátók szennyvizének átlagos szennyezettsége, az ipari szennyvizek tisztításának költségigénye átlagosan 40 %-kal haladja meg a lakosság és az intézmények fogyasztói kommunális szennyvizének szennyező anyag terheltségét.

A szennyvízdíj kalkulációjának összeállításánál a csatornahasználat és a szennyvíztisztítás költségeit önálló kalkulációs egységnek kell tekinteni. A szolgáltatás mennyiségi adatát településenként, ezen belül fogyasztói csoportonként kell megtervezni. Az agglomerációból fogadott szennyvíz debreceni csatorna közműhasználatának költségét a közműrendszer használatának arányában, a 7.sz. főgyűjtő költségét m^3 arányosan kell megosztani.

A szennyvíztelepen a tisztítási költséget $1 m^3$ tisztított szennyvíz mennyiségre kell meghatározni (csatornán elvezetett és a fogadott folyékony hulladék mennyisége alapján).

A DMJV Önkormányzat, mint helyi árhatóság, és a Debreceni Szennyvíztisztító Telep kapacitásait igénybe vevő önkormányzatok kötelezettséget vállaltak a velük megkötött szennyvízbefogadási szerződésekben az igénybevett kapacitás díjtömeg-igényeinek a helyi díjba való beépítésére, befogadására. (szennyvíztisztítási díj). A Telep korszerűsítéséhez kapcsolódó díjtömeg-fedezet az igénybevevők között a tényleges használat (bevezetett mért szennyvízmennyiség és minőség) arányában oszlik meg, és a Telep díjtömege a bevezetett szennyvíz arányában az összes használó települést terhelik. Ennek érdekében a Felek megállapodtak abban, hogy a telepre bebocsátó önkormányzatok szennyvíz mérésére a belépési pontokon mérőket szereltek fel. A korszerűsítés következtében létrehozott Telepi kapacitások biztonságos hosszú távú üzemeltetése, pótlása érdekében a Felek egyetértettek abban, hogy a jelen szerződésben megjelölt díjelemek fedezete a helyi díjakban folyamatosan beépítésre kerül.

A Debreceni Vízmű Zrt. a következő évi működtetés költségeire alapozva szennyvíz szolgáltatási díjjavaslatot terjeszt a DMJV Önkormányzat elé minden év november 30-ig, Debrecen település szennyvízdíjára vonatkozóan és az agglomerációs települések szennyvíztisztítási díjára vonatkozóan. A szolgáltatási díjat úgy kell megállapítani, hogy az a hatékonyan működő üzemeltető ráfordításaira, az üzemeltetett eszközök után fizetendő eszközhasználati díjra és a tartós működéshez szükséges nyereségre fedezetet nyújtson.

IX. Díjképzési politika, szabályzat elfogadása, módosítása

A társaság Igazgatósága által előzetesen elfogadott, az Önkormányzat Közgyűlése által jóváhagyott, az önkormányzattal a Közszolgáltatási szerződés részeként aláírt Díjképzési politika és szabályzat közgyűlési előterjesztésként elfogadott tartalommal, a Közszolgáltatási szerződés módosításával változtatható.